

ПРОЕКТ ТВІННІНГ

**Сприяння процесам удосконалення
Державної Служби Статистики України з
метою покращення її потенціалу та
продукції**

Україна

ЗВІТ ПРО РОБОТУ МІСІЇ

щодо

Компонент 9 Статистичний реєстр підприємств

Захід 9.1 Ідентифікація груп підприємств

9.1.1 Місія з оцінки

Місія здійснювалася за участі пана Мішеля Лакруа, Франція, INSEE

18-21 березня 2014 року

Версія: Проект

IPA 2009

Прізвище автора, адреса, електронна адреса (зберегти важливу інформацію)

Мішель Лакруа

INSEE

Департамент статистичної та міжнародної координації

Координація місії

Бульвар Адольфа Пінара, 18,

75675 Париж седекс 14

Франція

Тел.: +33 1 41 17 52 92

Електронна адреса: michel.lacroix@insee.fr

Зміст

1 Стислий опис

2 Загальні зауваження

3 Оцінка і результати

4 Висновки та рекомендації

Додаток 1 : Технічне завдання

Додаток 2 : Особи, з якими відбулися зустрічі

Додаток 3 : Документи, представлені під час місії

Список скорочень

ТЗ	Технічне завдання
ДССУ	Державна служба статистики України
СД	Статистика Данії
РЕГ	Реєстр Єврогруп
ESSnet	Мережа Європейської статистичної системи
INSEE	Національний інститут статистики та економічних досліджень
МСФЗ	Міжнародний стандарт фінансової звітності

Мені б хотілося висловити свою вдячність усім посадовцям та окремим особам, з котрими відбулися зустрічі, за люб'язну підтримку та цінну інформацію, яка була отримана під час перебування в Україні і яка значною мірою допомогла в роботі.

Висновки та спостереження, що містяться у цьому звіті, відображають думки та погляди консультантів і не обов'язково співпадають з висновками представників ЄС, Insee, ДССУ або Служби статистики Данії.

1 – Стислий опис

Метою Заходу 9.1 «Ідентифікація груп підприємств» є передання до українського статистичного органу всієї інформації, яка дозволяє створити реєстр ідентифікації груп підприємств усередині Статистичного реєстру підприємств України.

Це була перша місія, присвячена зазначеному заходу. Місія мала на меті отримати інформацію про джерела даних, норми та методику ідентифікації груп підприємств у Статистичному реєстрі підприємств та встановлення відносин фінансового контролю між юридичними одиницями.

Конкретними завданнями місії були:

- Представити базу для можливої ідентифікації групи підприємств
- Провести інвентаризацію поточного стану українського Статистичного реєстру підприємств
- Дослідити конкретне становище груп підприємств, що контролюються державою
- Здійснити оцінку різних можливих шляхів ідентифікації українських одиниць «група підприємств» згідно з умовами країни

2 – Загальні зауваження

Була представлена детальна інформація стосовно посилання на статистичну одиницю «група підприємств» у різних європейських регуляторних документах разом з детальною доповіддю щодо зобов'язань країн ЄС стосовно виробництва статистики про групи підприємств. Експерт також ознайомив українських фахівців з діяльністю різних робочих груп (ESSnet) зі складання статистики груп підприємств (на стадії завершення) та з майбутніми проектами, зокрема з діяльністю щодо перегляду визначення статистичних одиниць «підприємства» та «група підприємств» та з роботами з розробки РЄГ.

Побудова реєстру груп підприємств вимагає знання фінансових зв'язків та відносин контролю, що існують між юридичними одиницями. Були представлені різні концептуальні елементи та практичні методи, що дозволяють будувати охоплення групи на основі знань про ці зв'язки.

Отже, ідентифікація статистичних одиниць «група підприємств» вимагає існування реєстру юридичних одиниць, як і набору даних щодо вищезазначених зв'язків. ДССУ представила схему функціонування її Статистичного реєстру підприємств (до сьогодні в статистичному реєстрі підприємств України статистична одиниця «підприємство» прив'язана до поняття юридичної одиниці).

Знання фінансових зв'язків та відносин контролю, що може існувати між юридичними особами, є основною інформацією, яку необхідно мати, щоб побудувати охоплення груп. Для дослідження цих зв'язків можна розглянути два поєднувані методи:

- запровадити обстеження ряду юридичних одиниць для збору відносин юридичної одиниці з іншими юридичними одиницями (типу материнською та дочірньою компаній);

- збирати вже існуючу інформацію в різних джерелах, що дозволяє будувати ці відносини. На цьому етапі надто рано вирішувати, чи потрібно братися за розробку спеціального обстеження або чи дозволяють існуючі джерела будувати зв'язки між юридичними одиницями та охоплення груп підприємств. Можливо, ці методи знадобиться використовувати в поєднанні.

ДССУ провів дослідження різних доступних статистичних джерел, щоб перевірити наявність тих, що надають інформацію, описуючи фінансові відносини або зв'язки контролю між підприємствами. Здається, набір джерел надає корисну інформацію, але необхідно проводити більш глибокі дослідження. Ці дослідження проводитимуться наступною місією.

Було досліджене конкретне становище «груп підприємств», що контролюється державою. Деякі з цих суб'єктів господарювання (терміни «підприємство» або «група підприємств» навмисно не вживаються на цьому етапі дослідження) є дуже різномірними з різних точок зору. З одного боку, види економічної діяльності, в які вони залучені, можуть бути дуже різними, та, з другого боку, ці суб'єкти здаються одночасно виробничими та адміністративними структурами. Бажано окремо досліджувати структуру цих суб'єктів, щоб вилучити з них чітку виробничу частину та структурувати цю виробничу діяльність згідно з правилами побудови статистичних одиниць типу «підприємство» та «група підприємств».

3 – Оцінка і результати

ДССУ має у своєму розпорядженні Статистичний реєстр юридичних одиниць прекрасної якості, що є солідною основою для побудови статистичних одиниць на рівні груп підприємств. Але те, чого наразі не існує – це повна інформаційна система, яка збирає фінансові відносини та відносини контролю між юридичними особами. Правила побудови охоплення груп підприємств є складними та одночасно мають зв'язки зі статистичними, фінансовими та бухгалтерськими стандартами (зокрема, стандартами МСФЗ), що, як правило, виходить за межі компетенції статистиків.

4 – Висновки та рекомендації

Мета розмістити статистичні одиниці на рівні «групи підприємств» у Статистичному реєстрі підприємств видається раціональним та реальним завданням, що залежить від впровадження системи ідентифікації фінансових відносин та зв'язків контролю між юридичними особами.

Беручи до уваги вищезазначені елементи, до розгляду пропонуються такі рекомендації.

Перша рекомендація

Рамки першої місії дозволили тільки представити основні тези цих стандартів. Ці представлення пропонується розвинути під час наступної місії (і, можливо, упродовж проекту Twinning). Під час проекту також буде необхідно провести навчання з міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

Друга рекомендація

Побудова зв'язків вимагає мобілізації різних джерел, яких зазвичай бракує в розпорядженні фахівців підрозділу статистичного реєстру. Була здійснена перша інвентаризація цих джерел. Пропонується наразі здійснити поглиблений аналіз цих документів з метою точної інвентаризації інформації, дійсно корисної для побудови зв'язків.

Пропонується, щоб група фахівців, яка бере участь у цьому проекті, проводила детальну оцінку корисної інформації, що міститься в цих документах, можливостей їхнього збору, та скоординувала дії таким чином, аби уможливити оцінку, якою мірою вони можуть дозволити побудувати базу даних взаємозв'язків та (або) до якого ступеню буде необхідно виконувати додатковий збір інформації.

Результат цієї діяльності може бути представлений та проаналізований протягом наступної місії.

Третя рекомендація

Для надання більш функціонального характеру цій меті, пропонується провести апробацію 5-10 груп приватного сектору, структура яких у складі юридичних одиниць відома ДССУ (наприклад, фахівцям, що працюють з річними звітами). Мета полягає в перевірці, до якого ступеню можливо описати охоплення груп у юридичних одиницях та схарактеризувати всі зв'язки з використанням лише статистичних документів, які група спромоглася отримати в своє розпорядження.

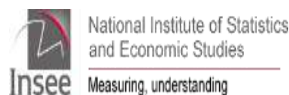
Результат цієї діяльності може бути представлений та проаналізований протягом наступної місії.

Четверта рекомендація

Державні групи часто мають структуру, відмінну від груп приватного домену. Їх статистична обробка вимагає прийняття стандартних європейських норм статистичної практики. Отже, буде необхідно завершити формулювання методу роботи з цими суб'єктами, надати їм структуру та охоплення, що відповідають стандартам, які застосовуються до інших груп. Розглядувані суб'єкти дуже різноманітні. **Пропонується, щоб відповідальна група фахівців, яка працює в рамках проекту, вибрала 10 багатовимірних державних груп та проаналізувала їхню структуру з метою відновлення економічної структури цих груп, що відповідає статистичному визначенню груп підприємств.**

Результат цієї діяльності може бути представлений та проаналізований протягом наступної місії.

Додаток 1. Технічне завдання

Проект Твіннінг Європейського Союзу

Сприяння процесам удосконалення Державної Служби Статистики України з метою покращення її потенціалу та продукції

Твіннінг №: UA/13/ENP/ST/38

Технічне завдання

на короткострокову місію до Державної служби статистики

Компонент А

Захід 9.1. Ідентифікація груп підприємств у статистичному реєстрі підприємств

Основна інформація

Статистична служба Королівства Данії реалізовує в Україні проект ЄС Твіннінг "Сприяння процесам удосконалення Державної служби статистики України з метою покращення її потенціалу та продукції". Бенефіціаром виступає Державна служба статистики України (Держстат України).

Цей захід реалізовується в рамках компоненту «Статистичний реєстр підприємств».

Метою цього компоненту є побудова та ідентифікація у статистичному реєстрі груп підприємств та організація їх обстежень для створення передумов імплементації до національної статистичної практики європейської методології статистики груп підприємств

Цей захід сприятиме досягненню зазначеної вище мети і контрольних показників, вказаних у контракті.

Мета місії

Першочерговою метою місії є:

Отримання інформації щодо джерел даних, правил та методології ідентифікації у Статистичному реєстрі підприємств (СРП) груп підприємств, встановлення фінансових зв'язків контролю між правовими одиницями.

Очікувані результати

- вивчення методології щодо встановлення фінансових зв'язків для побудови груп підприємств у СРП
- ознайомлення з правилами та методологією визначення груп підприємств

- ознайомлення з процедурами та правилами профілювання крупних та комплексних підприємств у СРП.

Завдання, що мають бути виконані Держстатом для полегшення місії

Фахівці Держстату ознайомлять експертів з поточним станом СРП та можливостями, які у ньому передбачені для ідентифікації груп підприємств і побудови зв'язків між підприємствами.

Заходи

Орієнтовний графік місії такий:

1-й день 09:30 - 16:30

18.03.2014 Поточна ситуація та розгляд питань та програми місії.

Ознайомлення з нормативними документами ЄС щодо обліку груп підприємств у СРП

Ознайомлення з досвідом європейських статистичних служб щодо обліку груп підприємств, узгодження адміністративних та облікових даних щодо підприємств

Питання та відповіді

2-й день 09:30 - 16:30

19.03.2014 Представлення поточного стану СРП та ознайомлення з можливостями, які у ньому передбачені для ідентифікації груп підприємств і побудови зв'язків між підприємствами.

Обговорення питань щодо структури груп підприємств, джерел даних про групи підприємств та розроблення інформації щодо груп

Питання та відповіді

3-й день 09:30 - 16:30

20.03.2014 Профілювання як метод аналізу груп підприємств, в тому числі для визначення державного сектору

Обговорення питання щодо визначення та побудови категорії груп підприємств, що контролюються державою, а головою групи виступає держава через міністерства або спеціально створені урядові органи

Питання та відповіді

4-й день 09:30 - 16:30

21.03.2014 Побудова у СРП фінансових взаємозв'язків та встановлення зв'язку між підприємствами за принципом "один-до-багатьох".

Обговорення питання щодо правила визначення та видів контролю.

Актуалізація та внесення змін до встановлених зв'язків між підприємствами,

їх фіксація у СРП.

Обговорення, підведення підсумків та рекомендації

Консультант та партнер

Місія реалізовуватиметься спільно:

Мішель Лакруа – INSEE (Франція)

Партнером з країни-бенефіціара буде:

Остапчук Юрій – директор департаменту статистичної методології – керівник компоненту

Розумна Анна - заступник директора департаменту статистичної методології

Варнідіс Алла – заступник директора департаменту статистичної методології-начальник відділу статистичних класифікацій

Пономаренко Ольга – начальник відділу ЄДРПОУ та статистичних реєстрів

Товченко Антон – начальник відділу математичних методів оброблення та аналізу статистичних даних

Тимофєєва Олена – начальник відділу формування сукупностей статистичних спостережень

Сушич Ольга – начальник управління ведення реєстру статистичних одиниць Головного управління регіональної статистики

Час

Місія здійснюватиметься протягом 4 днів з 18 по 21 березня 2014 року в Україні.

Звіт

Підсумковий звіт за результатами місії має бути наданий не пізніше двох тижнів після завершення місії.

Додаток 2. Особи, з якими відбулися зустрічі

ДССУ:

пан Остапчук Юрій – директор департаменту статистичної методології – керівник компоненту

пані Розумна Анна – заступник директора департаменту статистичної методології

пані Варнідіс Алла – заступник директора департаменту статистичної методології-начальник відділу статистичних класифікацій

пан Товченко Антон – начальник відділу математичних методів оброблення та аналізу статистичних даних

пані Пономаренко Ольга – начальник відділу ЄДРПОУ та статистичних реєстрів

пані Тимофєєва Олена – начальник відділу формування сукупностей статистичних спостережень

пані Сушич Ольга – начальник управління ведення реєстру статистичних одиниць Головного управління регіональної статистики

Група ПРП:

Ірина Бернштайн , ПРП

Ольга Бурбело, асистент ПРП

Ліліана Лехбаб, перекладач

Додаток 3. Перелік презентацій, зроблених під час місії

Main European regulations.ppt

Diagram.ppt

Statistics on enterprise groups.ppt

The French statistical business register.doc

Enterprises perimeters.ppt